

CALEA MÂNTUIIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Sfințirea propriei noastre vieți

Zilele acestea ce au trecut ne-au prilejuit bucurii duhovnicești alese, rugăciuni și mijlociri închinare sfinților lui Dumnezeu și pelerinaje la moaștele acestora. Ne referim la sărbătorile Sfintei Cuvioasei Maicii noastre Parascheva cea mult milostivă de la Iași și la pelerinajul din jurul moaștelor sale care a adunat zeci de mii de credincioși în capitala Moldovei și de asemenea la sărbătorile Sfinților Dimitrie Izvorătorul de Mir și Sfântului Dimitrie Basarabov, cel dintâi având moaștele înmiresmate de mireasma mirului cel izvorâsc în Biserica Sfântului Dimitrie din Tesalonic, iar cel de-al doilea adunând iarăși zeci de mii de credincioși în jurul moaștelor Sfântului Dimitrie, ocrotitorul Bucureștilor, aflate în Biserica Patriarhală din București alături de care au fost aduse la acest hram și moaștele Sfântului Calinic pentru a aminti faptul că se împlinesc 150 de ani de la trecerea sa la cele veșnice. Deși nu toți am reușit să participăm la aceste pelerinaje cu Sfintele moaște în locurile binecuvântate amintite, cei mai mulți dintre noi am urmărit, după putință, prin intermediul transmisiunilor directe de la radioul și televiziunea Trinitas, slujbele și rânduielele sfinte săvârșite cu prilejul acestor sărbători, și desigur ne-am silit, tot după putință, să ne bucurăm de cinstirea acestor sfinți de către Biserică în locașurile din orașele, comunele și satele unde ne-am așezat pentru traiul de zi cu zi.

În fiecare an suntem impresionați văzând mulțimile de oameni care stau în jurul raclei unui om sfânt, care și-a sfințit viața și ne îmbogățește și pe noi dăruindu-ne din darurile cu care Dumnezeu i-a dăruit pentru ostenele și viața lor pământească aleasă. și cel mai de preț dar pe care ei l-au dobândit, l-au agonisit, este Viața cea netrecătoare din Împărăția lui Dumnezeu, viața cu Hristos, Mirele cel dorit al inimii lor, pentru care ei aici s-au ostenit, s-au chinuit, îndurând chiar nedreptăți și de cele mai multe ori hula și oprobriul semenilor lor. Au făcut însă aceasta cu bucurie, nu cărtind, ci cu bucurie, cu bucuria izvorâtă din convingerea că lumea aceasta trece și toate ale ei, și că se deschide o altă perspectivă, veșnică, în care „Hristos va fi totul în toate”. Din această perspectivă, învățăm de la sfinții pe care-i cinstim, la ale căror

moaște ne închinăm, să răbdăm toate ale lumii de aici cu bucuria așteptării unei vieți netrecătoare, veșnice, acolo, la masa Împărăției cu Hristos. Ne impresionează mai apoi răbdarea pelerinilor în a aștepta ore și poate zeci de ore pentru a se închina la sfintele moaște. și ne gândim la cât de folositoare este o astfel de răbdare, mai ales într-o lume atât de agitată, atât de nerăbdătoare chiar cu propriul ei mers..., mers care duce inevitabil spre moarte. E răbdarea aceea mântuitoare de suflet, care încununează nu aici, ci dincolo, în odihna Împărăției lui Dumnezeu.

De asemenea ne impresionează zecile și sutele de mii de oameni care stau în jurul raclei unui singur om sfânt, pentru a lua putere, ajutor și mijlocire de la cel de s-a făcut cetățean al lumii de dincolo, o lume dreaptă, incoruptibilă, neduplicitară, în care Dumnezeu se face totul în toate și toate prin El. Acesta este de fapt planul lui Dumnezeu cu sfântul Său, planul lui Dumnezeu cu sfinții Săi, cu cel și cu cei care s-au făcut slugi și prieteni, rudeni și frați ai celui ce este „Unul Sfânt, Unul Domn, Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu-Tatăl”. Sfântul devine astfel reper, prin relația sa nemijlocită cu cel Unul Sfânt. În această situație, ne vin în chip firesc întrebările: Înțelegem oare în chip deplin marea provocare pe care ne-o adresează ziua cinstirii unui sfânt? Înțelegem oare în chip responsabil faptul că sfântul e chemare la împlinirea sfințeniei pentru fiecare dintre noi? În sensul răspunsului la această a doua întrebare, va trebui să pricepem modul în care „sfinții vor judeca lumea”, adică a faptului că ei ne vor judeca după modul în care am înțeles și am împlinit la nivelul propriei noastre vieți chemarea de a fi sfinți, de a ne sfinți pe noi, dăruindu-ne „pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu”.

Numai în sensul unui răspuns responsabil, afirmativ, la aceste întrebări, cinstirea zilelor închinare sfinților, pelerinajul la moaștele lor și cinstirea deosebită a acestora și-a atins în chip deplin scopul, devenind lucrătoare și arătându-și rodul însutit și înmiit la nivelul propriei noastre vieți.

Pr. Adrian MURG

PREDICA

Nevoia de a asculta cuvântul Scripturii Duminica a XXII-a după Rusalii

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Era un om bogat care se îmbrăca în porfiră și în vison, veselindu-se în toate zilele în chip strălucit. Iar un sărac, anume Lazăr, zăcea înaintea porții lui, plin de bube, poftind să se sature din cele ce cădeau de la masa bogatului; dar și câinii venind, lingeau bubele lui. și a murit săracul și a fost dus de către îngeri în sânul lui Avraam. A murit și bogatul și a fost înmormântat. și în iad, ridicându-și ochii, fiind în chinuri, el a văzut de departe pe Avraam și pe Lazăr în sânul lui. și el, strigând, a zis: Părinte Avraame, fie-ți milă de mine și trimite pe Lazăr să-și ude vârful degetului în apă și să-mi răcorească limba, căci mă chinuiesc în această văpaie. Dar Avraam a zis: Fiule, adu-ți aminte că ai primit cele bune ale tale în viața ta, și Lazăr, asemenea, pe cele rele; iar acum aici el se mângâie, iar tu te chinuiești. și peste toate acestea, între noi și voi s-a întărit prăpastie mare, ca cei care voiesc să treacă de aici la voi să nu poată, nici cei de acolo să treacă la noi. Iar el a zis: Rogu-te, dar, părinte, să-l trimiți în casa tatălui meu, căci am cinci frați, să le spună lor acestea, ca să nu vină și ei în acest loc de chin. și i-a zis Avraam: Au pe Moise și pe prooroci; să asculte de ei. Iar el a zis: Nu, părinte Avraame, ci, dacă cineva dintre morți se va duce la ei, se vor pocăi. și i-a zis Avraam: Dacă nu ascultă de Moise și de prooroci, nu vor crede nici dacă ar învia cineva dintre morți.” (Luca 16, 19-31)

Iubiți credincioși și credincioase,

La început, Dumnezeu a creat din marea Sa iubire totul iar la urmă L-a făcut pe om ca și „coroana creației”. Dacă Sfânta Scriptură ne învață că totul a fost creat de Dumnezeu prin voința divină, pe om L-a creat în mod activ, „Luând Domnul Dumnezeu țărână din pământ, a făcut pe om și s-a făcut omul ființă vie”. (Facere 2, 7). Așadar trupul este materie, pământ iar sufletul este suflarea lui Dumnezeu, viața. În momentul în care sufletul iese din trup intervine moartea. Dacă trupul este trecător, vremelnic, supus stricăciunii, sufletul este viu și nemuritor și el se va întoarce la Dumnezeu fiind supus judecății de a lua plată pentru ceea ce a făcut în viață. Știind că moartea este o stare de trecere de la viața aceasta la viața veșnică, vom vorbi astăzi despre nemurirea sufletului.

Frați creștini,

În Sfânta Evanghelie de astăzi se vorbește despre o minune săvârșită de Mântuitorul Iisus Hristos asupra unei

copile de 12 ani care a murit.

Ea era fiica mai marelui sinagogii din Capernaum, pe nume Iair, care, trecând peste „bariera” credinței sale (iudeii nu-L recunoșteau pe Hristos drept Mesia), a căzut la picioarele lui Iisus rugându-L să vină să-i vindece fiica ce era pe moarte. Însă vestea cea rea a căzut peste capul lui Iair, cineva l-a anunțat că fiica lui a murit. În acel moment, deznădejdea a cuprins sufletul lui Iair, dar auzind acestea, Iisus S-a apropiat cu blândețe de tatăl îndurerat și i-a zis: „Nu te teme, crede numai și se va izbăvi fiica ta” (Luca 8, 50). Și a mers Iisus în casa lui Iair schimbând tristețea în bucurie. A luat copila de mână zicându-i: „Copilă, scoală-te”. Și îndată copila a înviat și i-au dat să mănânce. Viața a revenit, sufletul nemuritor s-a întors în trupul copilei. Mare a fost bucuria lui Iair și a celor ce erau de față, însă, mare este bucuria noastră a tuturor celor ce

Continuare în pagina 2

Pr. Petru URSULESCU

Din sumar

► Simpozion național la Facultatea de Teologie din Arad, dedicat Centenarului Marii Uniri de la 1918
pagina 3, Protos. Nicolae M. Tang

► Știri
pagina 4

Inimă a lui Dumnezeu

**Inimă a lui Dumnezeu, Doamne Iisuse
Hristoase,
Cel ce-Ți gălgâi sângele până jos, în
adâncimi,
Deschide-Te rugăciunilor noastre
sfoase,
Dulce miez al misterioasei Treimi.
Floare a Cosmosului, Frumusețe a
Dragostei ne-ncetate,
Spic suprem al nestinsei Lumini
Dumnezeiești,
Unic Cuvânt, Eternitate în Eternitate,
Dulce Fulger care pe nimeni nu
orbești,
Nu ne lăsa pe noi în bezmetica ceață,
În somnul lumii cu buimace visări
Trece-ne cu Tine din experiență la
Viață,
Sus, în minunea marei Deșteptări.**

Vasile Voiculescu

Nevoia de a asculta cuvântul Scripturii

Urmare din pagina 1

credem în Iisus Hristos Cel înviat, Care a dăruit Viața tuturor oamenilor.

Iubiți credincioși și credincioase,

Încă din Vechiul Testament oamenii au avut credința că sufletul omului trăiește și după moarte. În Noul Testament Fiul lui Dumnezeu întrupat nu numai că propovăduiește Învierea, ci și dovedește nemurirea sufletului prin minunile pe care le-a săvârșit.

Întruparea Mântuitorului, activitatea Sa pământească și Jertfa de pe Cruce sunt urmate de Înviere, la care suntem fiecare dintre noi chemați. „Aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul și crede în El să aibă viață veșnică și Eu îl voi

învia în ziua cea de apoi”, spune Hristos. (Ioan 6, 40). Sfântul apostol Pavel scria corintenilor: „Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om și învierea morților. Căci, precum în Adam toți mor, în Hristos toți vor învia” (I Corinteni 15, 21-22). Aceasta este învățătura Bisericii noastre că omul nu se sfârșește cu moartea fizică, ci ea este o trecere de la viața vremelnică la viața veșnică.

Sufletul nu moare odată cu trupul, el se mută la Cer unde va avea loc Dreapta Judecată în urma căreia Dumnezeu va stabili locul de fericire sau de osândă, după cum a lucrat pe pământ.

În această viață omul trebuie să poarte grijă de suflet, de „lu-

crul cel nemuritor”, după cum mărturisește foarte sugestiv Troparul închinat cuvivoșilor și cuvivoaselor, „Întru tine, Părinte (Maică), cu osârdie s-a mântuit cel după chip, căci luând Crucea ai urmat lui Hristos și luptând, ai învățat să nu se uite la trup căci este trecător, ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta și cu îngerii se bucură, (Prea) Cuvioase (ă) Părinte (Maică), duhul tău”.

Văzând toate acestea, să facem voia lui Dumnezeu purtând grijă de cel mai de preț DAR al lui Dumnezeu făcut nouă, sufletul nostru, strigând din adâncul inimii „Iisuse, Cel ce ai înviat din morți, înviază și sufletele noastre!”

Amin.

Halloween, o reminiscență a revelionului celtic

Una dintre cele mai mari sărbători atât pentru copii, cât și pentru adulți, din SUA, este Halloween. Are loc în fiecare an la 31 octombrie și reprezintă un amestec de obiceiuri legate de sărbătoarea Sfântului Nicolae și altele carnavalice. Cu acest prilej, părinții își decorează casele cu tot felul de figuri ale unor eroi din basme, ale unor stafii, pânze de păianjen sau măști fermecate ale unor vrăjitoare etc. De asemenea, organizează o suită întreagă de întâlniri, în cadrul cărora oaspeții poartă haine dintre cele mai bizare. Purtând o astfel de ținută, copiii merg pe la vecini în cadrul unui adevărat ritual, cerând și primind dulciuri. Nu arareori, întreaga lună octombrie este marcată de sărbătoarea care tocmai se apropie; aerul de sărbătoare se resimte din plin în magazine prin bogata ofertă de măști și costume, în familii, școli și pe la vecini. Peste tot ard noaptea lumânări în dobleci curățate de conținutul interior, purtând încrustate diferite chipuri, numite „lanternele lui Jack”, după numele unui ștrengar irlandez, Jack, care pretindea nici mai mult, nici mai puțin, că a reușit să-l lege pe diavol de un copac.

Ceea ce surprinde în mod special cu prilejul sărbătorii este, așa cum se știe, costumația care poartă, de cele mai multe ori, amprenta fantomaticului. În mod tradițional, sunt folosite cearșafuri vechi, decupându-se anumite porțiuni și figurând chipul unui spirit care privește atent. Alte chipuri foarte populare sunt diferite schelete, vrăjitoare, pisici negre etc. Culorile preferate cu ocazia sărbătorii sunt negrul, precum noaptea,

ca și oranjul, precum culoarea dovleacului.

La începuturile sale, sărbătoarea a fost organizată în Irlanda. După aceea, s-a bucurat de mare popularitate și în Anglia și în Scoția. Odată cu valul migrației irlandeze spre SUA de după anul 1840, Halloween a devenit sărbătoarea întregii populații. Astăzi, în SUA, la această sărbătoare participă în jur de două treimi dintre cetățeni. De altfel, în SUA, Halloween-ul este a doua mare sărbătoare după cea a Crăciunului.

Este foarte adevărat, în Europa, în cea mai mare parte a ei, Halloween nu are o tradiție foarte bogată, atât în rândul tinerilor, cât și cel al adulților. Ea îmbracă, mai degrabă, un aspect comercial. Însă, întâlnirile consacrate Halloween-ului devin tot mai populare, începând chiar de la nivelul grădinițelor, acest lucru ieșind în evidență mai ales prin costumația specifică pe care o poartă copiii cu această ocazie. Și inclusiv de aici pornesc discuțiile în jurul sărbătorii. La fel cum în Europa mulți creștini avertizează, an de an, asupra originii păgâne a carnavalurilor, tot la fel în SUA, creștinii practicanți americani atrag atenția privind legătura istorică dintre Halloween și lumea satanică a spiritelor rele.

Este neîndoiește faptul că Halloween-ul de astăzi își are originile într-o sărbătoare păgână, respectiv în sărbătoarea celtică a recoltei și a Anului Nou, Samhain. Cuvântul irlandez-galez Samhain înseamnă „sfârșitul verii”. De altfel, anul celtic cunoștea doar două anotimpuri, vara și iarna. El viza doar

însămânțatul și recolta, luând sfârșit, conform calendarului nostru, la sfârșitul lui octombrie.

Noaptea de dinaintea Anului Nou era un timp intermediar, în care ce a fost vechi a trecut și ceea ce este nou încă n-a sosit. În această noapte, granița dintre lumea celor vii și a celor morți putea fi traversată. Acum, magia și ritualurile religioase aveau o eficiență sporită. Spiritele morților puteau accede, în această noapte, spre lumea celor vii. De aceea, cei vii apelau la tot felul de ritualuri religioase pentru a se proteja. Erau stinse focurile din case, pentru a oferi un mediu neprielnic pentru spiritele celor decedați; oamenii purtau măști fioroase și făceau mult zgomot, aprindeau focuri pe câmp, pentru a alunga întunericul și, în același timp, spiritele morților.

Întrebarea care se pune este cum s-a ajuns de la toate acestea la Halloween. Sărbătoarea consacrată de către Biserică Tuturor Sfinților datează din anul 609. În ziua de 13 mai a acestui an, Panteonul sau templul tuturor zeilor de la Roma a fost consacrat Fecioarei Maria. Templul de odinioară al tuturor divinităților păgâne a devenit locul de venerare al tuturor sfinților creștini. Prin aceasta, Roma eternă a început să sărbătorească biruința Bisericii asupra păgânismului. Mai târziu, în secolul al VIII-lea, papa Grigorie al III-lea a mutat sărbătoarea Tuturor Sfinților din mai în data de 1 noiembrie; cu toate acestea, Biserica Ortodoxă sărbătorește pe mai departe ziua Tuturor Sfinților în prima duminică de după Rusalii. Biserica creștină n-a făcut altceva decât să încerce să elimine

angoasa generală provocată de păgânism în legătură cu spiritele morților: lumea de dincolo de care se tem atât de mulți păgâni este, din perspectivă creștină, lumea nevăzută a lui Dumnezeu, în care sfinții așteaptă desăvârșirea întregii creații și depun mărturie pentru aceasta.

Seara de dinaintea Tuturor Sfinților a devenit, totuși, „all hallows eve” și, în fine, chiar dacă nu într-o manieră tocmai „ortodoxă” din punct de vedere lingvistic, Halloween. În Irlanda, multe obiceiuri legate de această seară s-au păstrat pe mai departe, ca și alte reminiscențe legate de Paște sau de Crăciun. De altfel, Biserica creștină n-a fost atât de preocupată de înlăturarea acestei întregi moșteniri păgâne, cât de punerea unei amprente creștine asupra ei. Așa cum s-a văzut, însuși Panteonul de la Roma n-a fost dărâmat, ci reînscris.

Irlandezii sărbătoresc Halloween-ul de aproape o mie de ani, dar, tot de atâta vreme, sunt un popor creștin. În SUA, aceeași sărbătoare nu mai are nici o semnificație religioasă. Însăși legătura cu sărbătoarea Tuturor Sfinților nu mai are nici o relevanță.

Astăzi, Halloween-ul a devenit, în realitate, o sărbătoare păgână, însă una a noilor păgâni; a unor păgâni care constituie marea majoritate a semenilor noștri. Însă, aceștia nu cred nici în niscaiva zei păgâni, nici în Dumnezeu biblic, ci pur și simplu în ei înșiși și în propriile plăceri.

(ziarullumina.ro)

Simpozion național la Facultatea de Teologie din Arad, dedicat Centenarului Marii Uniri de la 1918

Centenarul Marii Uniri de la 1918 a fost marcat de către Facultatea de Teologie Ortodoxă „Iarion V. Felea” din Arad, în zilele de 30-31 octombrie 2018, printr-un Simpozion Național, cu tema „Biserica Ortodoxă Română și Marea Unire de la 1918. Contribuția teologiei arădene”. Această manifestare academică se desfășoară sub egida Arhiepiscopiei Aradului și a Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, printr-un proiect sprijinit de către Centrul Municipal de Cultură Arad. Lucrările simpozionului au debutat cu Slujba de Tedeum, oficiată în Capela Facultății de Teologie și în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei al Aradului, precum și a participanților la lucrările simpozionului și a studenților teologi.

În deschiderea manifestării, Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie, a adresat un cuvânt de salut invitaților de la prezidiu și din sală, precum și tuturor participanților, subliniind rolul instituțiilor de învățământ din sec. XIX, Preparandia și Insti-

tutul Teologic, aflate sub egida Bisericii, în afirmarea ideilor naționale, idei care vor produce mutații majore în gândirea și evoluția unității naționale. Câteva puncte urmărite în lupta pentru emanciparea națională, au fost evidențiate de către părintele decan: episcop de neam român la Arad; limba română în cult; folosirea grafiei latine; înființarea de școli pentru culturalizarea poporului; răspândirea credinței și a culturii române prin tipărituri; cultivarea și afirmarea unității de credință și de neam la nivelul fiecărei parohii.

A urmat cuvântul de salut al doamnei Prof. Univ. Dr. Ramona Lile, Rectorul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, apoi mesajul domnului Ing. Dr. Gheorghe Falcă, Primarul Municipiului Arad, mesajul cancelariei Prefecturii Județului Arad, citit de domnul consilier Flavius Morar, precum și mesajul Președintelui Consiliului Județean Arad, prezentat de domnul consilier Dan Codre.

În încheierea festivității Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei a rostit o alocuțiune, evidențiind unitatea națio-

nală și bisericească a românilor de pretutindeni, dar și locul central al Aradului în făurirea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918. Totodată, Înaltpreasfinția Sa a subliniat conștiința Bisericii din Transilvania care dintotdeauna a sărbătorit data de 1 Decembrie, punându-o în legătură cu pomenirea mitropolitului Andrei Șaguna din data de 30 noiembrie. Faptele și realizările marelui mitropolit Andrei Șaguna au netezit și consolidat drumul spre împlinirea idealu-

lui de unitate. Trei personalități marcante, cu rol hotărâtor în împlinirea actului de la Alba Iulia, au fost amintite de Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei, personalități din viața culturală a Aradului: Vasile Goldiș, Ștefan Ciceo-Pop și Ioan Suci.

După deschiderea festivă au urmat lucrările simpozionului, care se vor desfășura până miercuri, 31 octombrie, la orele prânzului, incluzând dezbateri, pauze de cafea și concluziile simpozionului.

Manifestarea s-a bucurat de participarea decanilor și profesorilor de teologie din București, Cluj-Napoca, Sibiu, Craiova, Alba-Iulia, Oradea, Târgoviște, Timișoara, Caransebeș, profesori și istorici din țară și din orașul Arad, și bineînțeles, profesorii facultății gazdă, înscriindu-se în manifestările Anului Omagial al unității de credință și de neam și al Anului comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918.

Protos. Nicolae M. TANG

Să primești darul ce ți se oferă din iubire!

Șovăiam mereu să primesc daruri, chiar și din partea unor prieteni, pe care, astfel, îi supăram, fără să vreau. Părintele „văzu” această slăbiciune a mea, în spatele căreia, deși „idealizată”, se ascundea mândria, și vru să mă scape de ea. Eu nu-i vorbisem niciodată despre această problemă. Odată, îmi spuse brusc:

– Când ți se oferă ceva din iubire, trebuie să primești.

Intervenția Bătrânului, directă și cu țintă precisă, mi-a readus în minte niște vorbe ce mă impresionaseră mult în adolescență: „Deșertăciune este tot ce iei din egoism, veșnicie ceea ce primești cu iubire, pentru a oferi bucuria reciprocității celui care îți face darul din iubire”.

Un prieten de-ai mei, cu preocupări ascetice, se gândea să păstreze o mică parte a banilor săi pentru nevoile personale, iar restul să-l dea milostenie.

Șovăia, totuși, pentru că ceea ce urma să păstreze pentru nevoile proprii era mult prea puțin. Îi mărturisi Părintelui acest gând, iar Bătrânul îi răspunse:

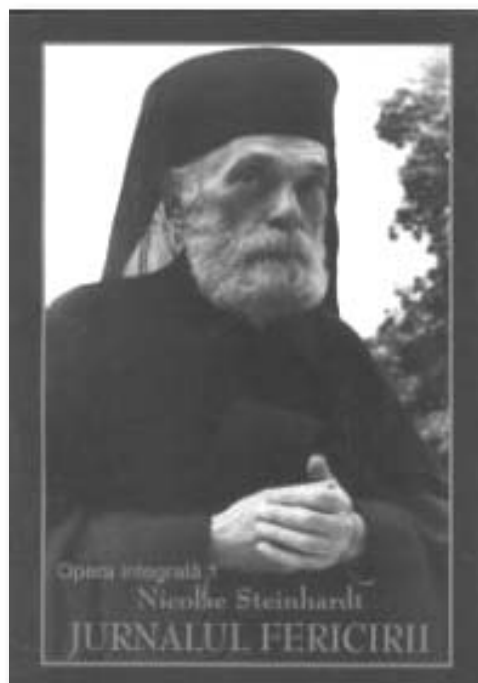
– Pentru ce te frământă cu asemenea lucruri, binecuvântatule? Ține pentru tine câți bani vrei și îndreaptă-ți întreaga strădanie spre a-L iubi mai mult pe Hristos, și-atunci, toate problemele se vor rezolva de la sine.

(Părintele Porfirie Kafsokalivitul, *Antologie de sfaturi și îndrumări*, Editura Bunavestire, Bacău, pp. 43-44)

Dincolo nu mai putem face nimic

Dincolo - oricât am jindu (e sensul parabolei dreptului Lazăr și al bogatului nemilostiv) - nu mai putem face nimic niciodată (*nevermore* zice Poe): verbul *a face* piere, e ca și cum nici n-ar fi fost vreodată. Rămâne însă, în toată groaznica lui plinătate și semnificație, verbul a fi - el și nimic altceva.

Atunci să te văd, omule! Atunci când ai rămas doar cu ființa ta orice devenire fiind exclusă, *tel qu'en toi même l'éternité te change...* (în așa fel încât, în tine însuși, eternitatea te schimbă). Fără prieteni, fără televizor, fără zgomotul vecinilor...

Atunci se va vedea și ce ți-ai clădit, pe care ți le-ai ales: oile sau caprele.

Cam sentențios, dar împrejurărilor excepționale ce mi-au dat prilejul de a cunoaște plinătatea verbului *a fi* le datorez această înțelegere și poate și dreptul de a spune sentențios ce știu.

Dacă *aici*, în celula de închisoare în care te nimeresti singur, timpul e atât de greu de îndurat, dacă *aici a fi* se poate suprapune chinului, cu atât mai înfiorătoare trebuie să ne pară ființarea veșnică, absolut pură, dezbărată de orice îndulcire și devenind - prin simplul fapt al existenței ei - din ce în ce mai apăsătoare.

(Nicolae Steinhardt, *Jurnalul fericii*, Editura Mănăstirii Rohia, Rohia, 2005, p. 357)

STIRI

Duminica a XXIV-a după Rusalii în Parohia „Sfântul Nicolae”, Arad-Faleză Sud

În Duminica a XXIV-a după Rusalii, Chiriarhul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, însoțit de Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial, a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în biserica cu hramul „Sfântul Nicolae” a Parohiei Arad-Faleză Sud, aflată în construcție. La momentul rânduit, Chiriarhul, a rostit un cuvânt de învățătură pus sub titlul „Rugăciunile pentru cei adormiți”, cu referire la citirile scripturistice ale duminicii: Efeseni 2; Luca 8, în care se face reamintirea unui capitol de antropologie creștină privind crearea omului, căderea lui, ca și izbăvirea din moarte prin jertfa Mântuitorului și slăvita Sa înviere, garanția învierii noastre, ferirea de cea de-a doua moarte, adică cea sufltească și încetarea puterii răului. Sfârșitul vieții trupesti este doar adormire, sufletul fiind nemuritor. De aici, folosul rugăciunilor pentru cei adormiți și mai ales în perioadele rânduite de Biserică, acum în pragul Moșilor de toamnă și totodată potrivitându-se cu prăznuirea Sfinților Îngeri în luna Noiembrie, consacrată lor, fiecare credincios având îngerul său păzitor ce mărturisește despre viața acestuia înaintea Judecării de apoi la care credinciosul trebuie să dea răspunsul cel bun spre mântuire, a subliniat Înaltpreasfinția Sa.

Părintele paroh Pavel Brândușe a mulțumit Chiriarhului pentru vizita efectuată și binecuvântarea arhierască oferită credincioșilor acestei parohii.

Zeci de mii de credincioși la Hramul Catedralei Patriarhale

Sâmbătă, 27 octombrie 2018, la sărbătoarea Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor, la Altarul de vară de lângă Catedrala Patriarhală, a fost săvârșită Sfânta Liturghie de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, împreună cu Mitropolitul Naum de Ruse, din Biserica Ortodoxă a Bulgariei, țara natală a Sf. Dimitrie cel Nou, și Episcopul Qais de Erzurum din Patriarhia Antiohiei, alături de un sobor de 41 de ierarhi între care și Înaltpreasfințitul Părinte Dr. Timotei Seviciu Arhiepiscop al Aradului și Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Aradului.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel le-a amintit zecilor de mii de credincioși din toată țara prezenți sâmbătă pe Dealul Patriarhiei ce ne arată pelerinajul: „că suntem călători, trecători pe pământ, că totul trece repede și trecem și noi”. „Și pentru că totul este trecător în jurul nostru, dorim o cetate netrecătoare, veșnică. Aceasta este Împărăția lui Hristos care nu va avea sfârșit”, a spus Preafericirea Sa, explicând că „reperle

și căile pe care mergem noi spre Împărăția Cerurilor au fost deja trasate, luminate de către sfinți”. De aceea mergem „la locurile sfinte, la locurile unde Dumnezeu și-a arătat milostivirea Sa prin oameni”.

În predica rostită la Sfânta Liturghie, Părintele Patriarh a evidențiat atât viața Sfântului Dimitrie cel Nou, cât și pe cea a Sfântului Calinic de la Cernica, ale cărui moaște se află pe Dealul Patriarhiei cu prilejul hramului din 27 octombrie 2018.

Tot în predica de sâmbătă, Patriarhul Daniel a spus în ce mod a ajutat Sfântul Calinic la construcția Catedralei Mântuirii Neamului și de ce este important pelerinajul pentru creștini. Despre Ocrotitorul Bucureștilor, Patriarhul României a amintit că a fost un monah care a trăit în post, rugăciune, simplitate și mare discreție. A trăit în secolul al treisprezecelea, în timpul Țaratului, sau Imperiului româno-bulgar.

„Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou din Basarabi, sau Basarabov, a fost un monah. Toată viața lui duhovnicească a trăit-o mai întâi ca păstor de vite, păștea vitele satului. Apoi s-a retras într-o peșteră, unde a se afla o mănăstire și acolo a intensificat viața de rugăciune”.

„A trăit într-o mare discreție și smerenie. S-a rugat și a postit mult. A ajuns la o desăvârșire a sufletului său încât avea o mai mare bucurie de a trăi în singurătate decât printre oameni”, a spus Patriarhul Daniel.

Părintele Patriarh a evocat modul în care au ajuns moaștele Sfântului Dimitrie în București și cum a ocrotit Catedrala de pe Colina Bucuriei. Despre Cuviosul Dimitrie a mai spus că s-a făcut cunoscut după moarte, prin puterea rugăciunilor sale și prin minunile săvârșite de sfințele sale moaște.

„Nu a fost cunoscut decât foarte puțin în timpul vieții sale pământești, dar s-a făcut cunoscut după ce sufletul său a ajuns în ceruri”.

„Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou ne arată cum cine se unește cu Hristos prin rugăciune, prin pocăință, prin Sfintele Taine devine vas ales al Duhului Sfânt și sfințenia din suflet se transmite în trup. De aceea moaștele sfinților rămân în nesticăciune, ca semn al lucrării Duhului Sfânt în firea umană”.

„Noi cinstim în sfinți lucrarea lui Dumnezeu în natura umană”, a conchis Părintele Patriarh.

Moaștele Sfântului Calinic au fost aduse la acest hram pentru a aminti faptul că se împlinesc 150 de ani de la trecerea sa la cele veșnice. Sf. Calinic a trăit 43 ani la Mănăstirea Cernica și a fost hirotonit episcop de Râmnic chiar în Catedrala care-și serbează astăzi hramul.

Părintele Patriarh a evidențiat viața duhovnicească a Sfântului Ierarh Calinic, dar și calitățile sale de bun administrator.

„A fost un monah foarte smerit, evlavios, un om al rugăciunii și în același timp, un om foarte milostiv. Tot ce avea oferea săracilor. De aceea a spus: După moartea mea să nu căutați argint și aur, pentru că eu le-am dat săracilor”.

„Când nu mai avea bani să ajute săracii se împrumuta”, a spus Patriarhul Daniel. De asemenea, a dăruit foarte mult Bisericii: a construit șapte sfinte lăcașuri, patru mănăstiri și trei biserici de mir.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a spus că Sf. Calinic a fost și „un mare erudit și un fervent militant pentru unirea Principatelor Române”.

Sfântul Calinic „a dat o mână de ajutor” la construcția Catedralei Mântuirii Neamului

Patriarhul României a amintit că Sfântul Calinic era un foarte bun organizator și era „pasionat de construirea de biserici, avea o înclinație spre arhitectură”.

„Totdeauna el, la sfârșitul construirii bisericii urca pe acoperiș și punea cheia de boltă”. (piatra din vârful unui arc arhitectural, fiind simultan elementul de susținere al întregii structuri, fără de care aceasta ar colapsa, n.r.)

„Ieri a fost pusă bolta pe clopotnița mare de la noua catedrală. Și spunea: Sfântul Calinic, fiind în București a dat o mână de ajutor, pentru că era obișnuit să finalizeze lucrările la mănăstiri”, a mărturisit Părintele Patriarh.

La finalul slujbei, Părintele Patriarh Daniel a oferit Mitropolitului Naum de Ruse un veșmânt care a acoperit vreme îndelungată moaștele Sf. Dimitrie cel Nou.

Veșmântul va face parte din patrimoniul noii biserici a Mănăstirii Basarabov, împreună cu un fragment din moaștele Sf. Dimitrie dăruit anterior de Patriarhia Română a așezământului bulgar.

În încheiere, Patriarhul României a mulțumit tuturor celor care au participat sau au ajutat la organizarea Hramului de toamnă al Catedralei Patriarhale.

Mii de credincioși au venit an pe Colina Bucuriei pentru a aduce cinstire moaștelor celor doi ocrotitori ai Capitalei României: Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou și Sfântul Calinic de la Cernica. Potrivit Trinitas TV, durata medie de așteptare fiind în jur de cinci ore.

Simpozionul Național de la Facultatea de Teologie din Arad, 30-31 octombrie 2018

Simpozionul Național „Biserica Ortodoxă Română și Marea Unire de la 1918. Contribuția teologiei arădene”, care s-au desfășurat zilele acestea la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea”, din Arad, a ajuns la final. Manifestarea academică s-a încheiat printr-o sesiune comună a tuturor participanților, în care s-au prezentat concluziile simpozionului, precum și discuții generate de cadrul tematicilor abordate, în care s-au angajat participanții și studenții facultății. Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei al Aradului a fost prezent la ultima sesiune, precum și la formularea concluziilor. Înaltpreasfinția Sa a concluzionat întreaga manifestare printr-un cuvânt de sinteză, în care a evidențiat dimensiunea istorică, centrată pe relatările evenimentelor istorice și etapele luptei de emancipare și unitate națională, evocând, deopotrivă, personalitățile de toate categoriile angajate în acest amplu proces al unificării. Unitatea de credință a constituit premisa fundamentală a unității de neam și o constantă a ființei neamului românesc.

La finalul întâlnirii, Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie, a mulțumit tuturor celor implicați în desfășurarea simpozionului, amintind că manifestarea din aceste zile ne-a dat prilejul de a aprofunda faptele și jertfele înaintașilor noștri, de a gândi un viitor responsabil în unitatea de neam și de credință și de a crea un cadru adecvat și mobilizator pentru generația de azi, menit să răspundă exigențelor istorice, culturale și spirituale contemporane.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.